

"Fikir, söz və məlumat azadlığının, plüralizmin inkişaf etdirilməsi" istiqaməti üzrə

"Demokratik medianın inkişaf etdirilməsində jurnalist ittifaqlarının rolü" müzakirə olunub

"AZƏRBAYCANDA MEDİA MÜHİTİ: MÖVCUD DURUM VƏ YENİ ÇAĞIRIŞLAR"
MÖVZUSUNDA BEYNƏLXALQ KONFRANS YEKUN VURULUB

Sentyabrın 25-də Bakıda start verilən "Azərbaycanda media mühiti: mövcud durum və yeni çağırışlar" mövzusluq beynəlxalq konfransı ötən gün işini davam etdirib. Keçirilən tədbir çərçivəsində Beynəlxalq Mətbuat Mərkəzində "Demokratik medianın inkişaf etdirilməsində jurnalist ittifaqlarının rolü" adlı panel icası olub.

İcləsi Demokratik Jurnalistlər Liganının sədri Yadigar Memmedli açaraq Azərbaycanda medianın mövcud vəziyyəti barədə ətraflı məlumat verib: "Çağdaş mətbuatın yaşı Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin yaxından bir az çoxdur. Azərbaycanda ənənəvi sovet mətbuatının sonu, yeni mətbuatın başlangıcı ötən əsrin 80-ci illərinin sonundan başlayır. Bunaqla berabər təbib ki, yeni mətbuatın inkişafında, söz azadlığının genişləməsində Azərbaycan respublikasının müstəqil olması önemli məhiyyət daşıyır. Bu illər ərzində təbib ki, mətbuatın müyyəyen uğurları dövrəri olub. Azərbaycan mətbuatunda çap mediasının inkişaf dövrü 90-ci illərin sonuna təsadüf edib. Ümid edirik ki, Azərbaycan mətbati ictimai fikrə tosır edə bilmək, ictimayəti dolğun informasiya ilə təmin edə biləcək səviyyəyə çatacaq. Onun üçün də Azərbaycanda çox güclü bazis olmalıdır. Azərbaycan dövləti inkişaf eldikcə, bütün bunlar öz yerlərini tutacaq". Y. Məmmədli çıxışında jurnalist ittifaqlarının yaradılmasının medianın dəha demokratikləşməsinə dəki əhəmiyyətindən söz açıb: "Jurnalist ittifaqlarının sayı çox olsa, fəaliyyətləri güclənəcək, həm medianın, həm de cəmiyyətin demokratikləşməsinə gotirib çıxaracaq". Liq-

nin sədri rəhbərlik etdiyi kurumun vaxtaşırı mətbuatın mövcud durumu, problemləri ilə bağlı monitoringlər aparıldığı və nəticələrin mətbuatda işləndirildiyini qeyd edib.

Böyük Britaniyanın Milli Jurnalistlər İttifaqının eksperti Arjuman Vacid konfransda "Etik media mühiti: inkişafında jurnalist ittifaqlarının rolü" mövzusunda məruzə ilə çıxış edib. Ekspert məruzəsində jurnalistikanın ali məqsədi haqqında, jurnalist ittifaqlarının etik media mühiti: formalaşdırılmışlarında rolündən söz açıb: "Jurnalista həqiqət deməkdir, jurnalistlərin əsas professio-nallaq meyarı issa obyekтивlik olmalıdır. Jurnalist heç bir faktı, fikri, rəyi saxtalasdırıbmamalı və yaxud qəsdən təhrif edilmiş şəkildə təsvir və tqədim etməməlidir. Avropanın coğrafiyasında media quruluşlarının əsas prin-sipləri ədalətlilik, etibarlılıq, qorxz-sizlik, dəqiqlik, balans tarazlığıdır.

Etik məcəllə, jurnalist etikası və digər məqamlarla bağlı dünəninin bir

Avropana etibarlı informasiya, bu məlumatın bütün mahiyyətini özündə əks etdirir. Əger oxucular verilən infor-masiyaya etibar etmirlərsə, belə olduqda təbib ki, mətbuat zaman keç-dikcə öz oxucusunu itirməli olacaq. Media da bir biznesdir. Bu biznesin dəha yaxşı həyata keçirilməsi üçün seckii dövrləri də daxil olmaqla işləndirilməsindən sonra jurnalist tərəfindən etibarlılığı tamim etməlidir. Avropanın ölkələrinin media təcrübəsinə nəzər salsaq görərki, etibarlı informasiya mən-bəyi olmaq üçün jurnalist hər gün sübut etməye çalışır ki, verdikləri məlumat, informasiya ədalətlidir, doğquq, bütün bacışları əhatə edir, qərəzəsizdir. Demokratik prosesləri dəstekləmək məqsədilə media ilk növbədə vətəndaşların maraqlarına əsaslanan işləndirimanı həyata keçirməlidir.

Təbib məcəllə, jurnalist etikası və digər məqamlarla bağlı dünəninin bir

çox ölkələrində jurnalist təşkilatları təsdiq ediblər. Bu sənədlərdə birmənali olaraq əm ümumi prinsiplər, faktların doğruluğu, doğquq, oxunması və sərənərdə tutulur. Qəbul edilən həmin etika məcəllələrində jurnalist məsuliyəti və vicdanlılığı, təqsirsizlik prezumpsiyasi və fərdi müdafiəsi, mənbələrin konfidensiallığı, peşə sirri, informasiya əzadlığı, məlumatların azad əldə edilməsi və digər məsələlər məcələlərdə öz əksini tapır". Azərbaycanda medianın vəsiyyətinin qənaətbəxş olduğunu deyən britaniyalı ekspert məvcud bəzi problemlərin aradan qaldırılmış olduğunu diqqət çatdırıb: "Mənim fikrimcə, Azərbaycan KIV-ləri də əsərsiz qalmagallardan uzaq olaraq, cəmiyyətin düsündürən, narahat edən məsələləri gündəmə getirmək, ciddi yazıları yazımaqdan, həqiqəti vurgulamaqdan çəkinməməlidir. Media nümayəndəsi diq-

qəti əsas oyuncuların hərəkətlərindən daha çox, hadisələrin mahiyyəti-ne yöneltməyi bacarmalıdır. Hazırda Azərbaycanda medianın vəsiyyəti qənaətbəxşdir. Mövcud bəzi problemlər isə aradan qaldırılmışdır. Jurnalistlərin hər zaman azad olmasına vəsiyyətini vurgulayan ekspert söyleyib ki, media nezərəti orqanıdır. Media somƏrəli fəaliyyət göstərəsə, bu, cəmiyyətin inkişafına gətirib çıxaracaq. Medianın əsas məqsədi baş verənləri comiyətə dəqiq çatdırmaqdır".

"Yeni Nəsil" Jurnalistlər Birliyinin sədri Arif Əliyev müştəqil Azərbaycanın mediasının 20 illik təcrübəsindən söz açıb: "Azərbaycan media-sının ənənəvi bir şəraitdə qazandığı 20 illik təcrübə var. İndi mətbuat geniş və çoxşaxlı. Bir zamanlar çox çətinliklə qeydiyyatdan keçən, cətinliklə fəaliyyət göstərən 2-3 agentliyimiz, 5-10 qəzetimiz, 2 televanalımız

var idisə, indi say xeyli artıb. Əlbətə ki, bəzi problemlər də mövcuddur. Mətbuatın keyfiyyət baxımından itiridiyeyər var. Amma uğurlar da var, gələcəkdə mətbuatımızın daha da inkişaf edəcəyinə, bu uğurların artacığına inanıram. Yaradılan jurnalist ittifaqları isə bu prosesi sürətləndirməyə yardım göstərəcək".

Konfransda mövzu ilə bağlı çıxış edən Jurnalistlərin Homkarlar İttifaqının sədri Müşfiq Ələsgərli yaradılan jurnalist birliklərinin, ittifaqlarının mətbuat nümayəndələrinin hüquqlarını qorunması, sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi qəmisiqətində böyük rol oynadığını vurgulayıb.

Konfransda mövzu ilə bağlı çıxış edən Jurnalistlərin Homkarlar İttifaqının sədri Müşfiq Ələsgərli yaradılan jurnalist birliklərinin, ittifaqlarının mətbuat nümayəndələrinin hüquqlarını qorunması, sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi qəmisiqətində böyük rol oynadığını vurgulayıb.

Konfransda mövzu ilə bağlı çıxış edən Jurnalistlərin Homkarlar İttifaqının sədri Müşfiq Ələsgərli yaradılan jurnalist birliklərinin, ittifaqlarının mətbuat nümayəndələrinin hüquqlarını qorunması, sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi qəmisiqətində böyük rol oynadığını vurgulayıb.

Konfransda mövzu ilə bağlı çıxış edən Jurnalistlərin Homkarlar İttifaqının sədri Müşfiq Ələsgərli yaradılan jurnalist birliklərinin, ittifaqlarının mətbuat nümayəndələrinin hüquqlarını qorunması, sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi qəmisiqətində böyük rol oynadığını vurgulayıb.

Konfransda mövzu ilə bağlı çıxış edən Jurnalistlərin Homkarlar İttifaqının sədri Müşfiq Ələsgərli yaradılan jurnalist birliklərinin, ittifaqlarının mətbuat nümayəndələrinin hüquqlarını qorunması, sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi qəmisiqətində böyük rol oynadığını vurgulayıb.

Konfransda mövzu ilə bağlı çıxış edən Jurnalistlərin Homkarlar İttifaqının sədri Müşfiq Ələsgərli yaradılan jurnalist birliklərinin, ittifaqlarının mətbuat nümayəndələrinin hüquqlarını qorunması, sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi qəmisiqətində böyük rol oynadığını vurgulayıb.

Konfransda mövzu ilə bağlı çıxış edən Jurnalistlərin Homkarlar İttifaqının sədri Müşfiq Ələsgərli yaradılan jurnalist birliklərinin, ittifaqlarının mətbuat nümayəndələrinin hüquqlarını qorunması, sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi qəmisiqətində böyük rol oynadığını vurgulayıb.

Konfransda mövzu ilə bağlı çıxış edən Jurnalistlərin Homkarlar İttifaqının sədri Müşfiq Ələsgərli yaradılan jurnalist birliklərinin, ittifaqlarının mətbuat nümayəndələrinin hüquqlarını qorunması, sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi qəmisiqətində böyük rol oynadığını vurgulayıb.

Konfransda mövzu ilə bağlı çıxış edən Jurnalistlərin Homkarlar İttifaqının sədri Müşfiq Ələsgərli yaradılan jurnalist birliklərinin, ittifaqlarının mətbuat nümayəndələrinin hüquqlarını qorunması, sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi qəmisiqətində böyük rol oynadığını vurgulayıb.

Konfransda mövzu ilə bağlı çıxış edən Jurnalistlərin Homkarlar İttifaqının sədri Müşfiq Ələsgərli yaradılan jurnalist birliklərinin, ittifaqlarının mətbuat nümayəndələrinin hüquqlarını qorunması, sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi qəmisiqətində böyük rol oynadığını vurgulayıb.

Konfransda mövzu ilə bağlı çıxış edən Jurnalistlərin Homkarlar İttifaqının sədri Müşfiq Ələsgərli yaradılan jurnalist birliklərinin, ittifaqlarının mətbuat nümayəndələrinin hüquqlarını qorunması, sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi qəmisiqətində böyük rol oynadığını vurgulayıb.

Konfransda mövzu ilə bağlı çıxış edən Jurnalistlərin Homkarlar İttifaqının sədri Müşfiq Ələsgərli yaradılan jurnalist birliklərinin, ittifaqlarının mətbuat nümayəndələrinin hüquqlarını qorunması, sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi qəmisiqətində böyük rol oynadığını vurgulayıb.

Konfransda mövzu ilə bağlı çıxış edən Jurnalistlərin Homkarlar İttifaqının sədri Müşfiq Ələsgərli yaradılan jurnalist birliklərinin, ittifaqlarının mətbuat nümayəndələrinin hüquqlarını qorunması, sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi qəmisiqətində böyük rol oynadığını vurgulayıb.

Konfransda mövzu ilə bağlı çıxış edən Jurnalistlərin Homkarlar İttifaqının sədri Müşfiq Ələsgərli yaradılan jurnalist birliklərinin, ittifaqlarının mətbuat nümayəndələrinin hüquqlarını qorunması, sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi qəmisiqətində böyük rol oynadığını vurgulayıb.

Konfransda mövzu ilə bağlı çıxış edən Jurnalistlərin Homkarlar İttifaqının sədri Müşfiq Ələsgərli yaradılan jurnalist birliklərinin, ittifaqlarının mətbuat nümayəndələrinin hüquqlarını qorunması, sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi qəmisiqətində böyük rol oynadığını vurgulayıb.

Konfransda mövzu ilə bağlı çıxış edən Jurnalistlərin Homkarlar İttifaqının sədri Müşfiq Ələsgərli yaradılan jurnalist birliklərinin, ittifaqlarının mətbuat nümayəndələrinin hüquqlarını qorunması, sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi qəmisiqətində böyük rol oynadığını vurgulayıb.

Konfransda mövzu ilə bağlı çıxış edən Jurnalistlərin Homkarlar İttifaqının sədri Müşfiq Ələsgərli yaradılan jurnalist birliklərinin, ittifaqlarının mətbuat nümayəndələrinin hüquqlarını qorunması, sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi qəmisiqətində böyük rol oynadığını vurgulayıb.

Konfransda mövzu ilə bağlı çıxış edən Jurnalistlərin Homkarlar İttifaqının sədri Müşfiq Ələsgərli yaradılan jurnalist birliklərinin, ittifaqlarının mətbuat nümayəndələrinin hüquqlarını qorunması, sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi qəmisiqətində böyük rol oynadığını vurgulayıb.

Konfransda mövzu ilə bağlı çıxış edən Jurnalistlərin Homkarlar İttifaqının sədri Müşfiq Ələsgərli yaradılan jurnalist birliklərinin, ittifaqlarının mətbuat nümayəndələrinin hüquqlarını qorunması, sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi qəmisiqətində böyük rol oynadığını vurgulayıb.

Konfransda mövzu ilə bağlı çıxış edən Jurnalistlərin Homkarlar İttifaqının sədri Müşfiq Ələsgərli yaradılan jurnalist birliklərinin, ittifaqlarının mətbuat nümayəndələrinin hüquqlarını qorunması, sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi qəmisiqətində böyük rol oynadığını vurgulayıb.

Konfransda mövzu ilə bağlı çıxış edən Jurnalistlərin Homkarlar İttifaqının sədri Müşfiq Ələsgərli yaradılan jurnalist birliklərinin, ittifaqlarının mətbuat nümayəndələrinin hüquqlarını qorunması, sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi qəmisiqətində böyük rol oynadığını vurgulayıb.

Konfransda mövzu ilə bağlı çıxış edən Jurnalistlərin Homkarlar İttifaqının sədri Müşfiq Ələsgərli yaradılan jurnalist birliklərinin, ittifaqlarının mətbuat nümayəndələrinin hüquqlarını qorunması, sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi qəmisiqətində böyük rol oynadığını vurgulayıb.

Konfransda mövzu ilə bağlı çıxış edən Jurnalistlərin Homkarlar İttifaqının sədri Müşfiq Ələsgərli yaradılan jurnalist birliklərinin, ittifaqlarının mətbuat nümayəndələrinin hüquqlarını qorunması, sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi qəmisiqətində böyük rol oynadığını vurgulayıb.

Konfransda mövzu ilə bağlı çıxış edən Jurnalistlərin Homkarlar İttifaqının sədri Müşfiq Ələsgərli yaradılan jurnalist birliklərinin, ittifaqlarının mətbuat nümayəndələrinin hüquqlarını qorunması, sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi qəmisiqətində böyük rol oynadığını vurgulayıb.

Konfransda mövzu ilə bağlı çıxış edən Jurnalistlərin Homkarlar İttifaqının sədri Müşfiq Ələsgərli yaradılan jurnalist birliklərinin, ittifaqlarının mətbuat nümayəndələrinin hüquqlarını qorunması, sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi qəmisiqətində böyük rol oynadığını vurgulayıb.

Konfransda mövzu ilə bağlı çıxış edən Jurnalistlərin Homkarlar İttifaqının sədri Müşfiq Ələsgərli yaradılan jurnalist birliklərinin, ittifaqlarının mətbuat nümayəndələrinin hüquqlarını qorunması, sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi qəmisiqətində böyük rol oynadığını vurgulayıb.

Konfransda mövzu ilə bağlı çıxış edən Jurnalistlərin Homkarlar İttifaqının sədri Müşfiq Ələsgərli yaradılan jurnalist birliklərinin, ittifaqlarının mətbuat nümayəndələrinin hüquqlarını qorunması, sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi qəmisiqətində böyük rol oynadığını vurgulayıb.

Konfransda

İnternetdə Elşad Abdullayevlə Gülər Əhmədovanın videogörüntüsü yayıldı

ƏLİ HƏSƏNOV: "BU VİDEOMATERIAL DÖVLƏTİN ANTİKORRUPSİYA SİYASƏTİ ÇƏRCİVƏSİNД MÜVAFİQ TƏDBİRLƏR HƏYATA KEÇİRİLMƏSİNƏ ƏSAS YARADIR"

(Əvvəlki 1-ci səh.)

Bu ölkədə Elşad Abdullayevin hansı reziliyklərlə məşğul olduğunu bilməyən yoxdur. Ona görə də Elşad Abdullayev kiminle düşməncilik edir, oksına, həmin adama destək vermək lazımdır".

G. Əhmədova görüntüləri izleyib-izləmemesi, hansı hissəsinin montaj olduğu barədə suala isə belə cavab verib: "Əsərbidən eməlli-baxış baxma biləmisiyəm. Birçə başlıqları oxuya bilməmişəm. Bəlkə də bu adamlar rəstəşanlar bilirlər ki, bu hansı xisədə adam olub. Dünən köməkçim dedi ki, bu xəberi ilk yayan "azpolitika" saytı da video görüntünün montaj olduğunu yazıb. Açıqı, əvvəldən axıra qədər həmin görüntülüye baxmamışam. Bütün gecəni isə bizado olan materialları toplamışam. Ən çox baxdıqların sosial şəbəkelerdəki statusları idi. Həmdə özünü "süddən çıxan aq qaşiq" kimi göstərən mətbuat orqanları izləmişəm. Hami nədənsə özü haqqında olanları unudur. Çalışıclar ki, belə vəziyyətdə özərləri İsa peyğəmbər, Müqəddəs Məryam kimi göstərənlər. Hər halda hami bir-birini yaxşı tanrıvə birlə ki, kim-kimdir".

Deputat video görüntünün çəkildiyi vaxtlı bağlı suala konkret cavab verməyib: "Bir ayın içinde menim 40-50 cür video və foto görüntülərimən ola bilər. Bu video isə neçə il əvvələr görüntüsündür. Bəlkə haradəsə olanda çəkilib, yaxud da montaj olunub. Bu məsələləri hələ özüm araşdırıbmışam. Bunları araşdırından sonra bu sualları bir-bir cavab verəcəym. Mən heç vaxt suallardan qaçmırıam. Onun danışçılarından belə başa düşürəm ki, orda deputat seçkiləri filan deyir, qardaşı ilə bağlı danışır. Yəqin, 2000-ci illərin əvvəllerindən səhət gedir". G. Əhmədova artıq prokurorluğa müraciət etdiyini və E. Abdullayevlə bağlı materialları göndərdiyini deyib.

Deputat üzvü olduğu partiyadan və Milli Məclisden bu görünü-

türlərə hansı reaksiyanın verildiyi barədə suala isə qısa cavab verib: "Mənə heç kim heç nə deməyib".

Video görüntündəki digər şəxslər Babayeva ilə əlaqə yaratmaq isə mümkün olmayıb. Direktor işlədiyi kitabxanadan onun işdə olsadığını bildiriblər.

Azərbaycan Respublikası Korrupsiya Qarşı Mübarizə üzrə Komissiyasının nümayəndəsi Vüsal Hüseynov müllət vəfili Güllər Əhmədova ilə bağlı internetdə yayılmış videomateriala münasibət bildirib. Vüsal Hüseynov videomateriala baxmasda da, məsələnin mahiyyətindən xəbərlər olduğunu söyləyib: "Mən həmin videomateriala baxmamışam, lakin məsələnin mahiyyətindən xəbərim var.

Azərbaycanda Baş prokuror yanında Korrupsiya qarşı mübarizə idarəsə var. Əgər mətbuatda, yaxud ictimaiyyətdə hər hansı məlumat olarsa, onların bununla bağlı şikayeti olmalıdır, ya da həmin qurum bu məlumatlara reaksiya vermelidir. Hesab edirəm ki, belə bir məsələ varsa, aidiyəti qurumlar tərəfindən reaksiya veriləcək".

Azərbaycan Beynəlxalq Universitetinin sabiq rektoru Elşad Abdullayev tərəfindən Milli Məclisin deputati Güllər Əhmədova ilə bağlı təhlükəsizliyinə mətbuat verildi. Deputat üzvü partiyadan və Milli Məclisden bu görünü-

gürtünlərdə əks olunan məlumatların araşdırılması üçün Baş Prokuror tərəfindən Bakı Şəhər Prokurorluğununa göstərilib. Baş Prokurorluğunun mətbuat xidmətinin rəhbəri Eldar Sultanovun APA-ya verdiyi məlumatə göre, müvafiq ekspertizalar keçirildikdən və digər zəruri prosessual araşdırımlar aparıldıqdan sonra Cinayet-Prosessual Məccəlinin 2017-ci maddəsinin tələblərinə uyğun qəbul edilmişsə tömən olunacaq. İctimaiyyətə əlavə məlumat veriləcək.

Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının ictimai-siyasi məsələlər şöbəsinin müdürü Əli Həsənov da yayılmış videomateriala baxmamış, lakin məsələnin mahiyyətindən xəbərim var.

Azərbaycanda Baş prokuror yanında Korrupsiya qarşı mübarizə idarəsə var. Əgər mətbuatda, yaxud ictimaiyyətdə hər hansı məlumat olarsa, onların bununla bağlı şikayeti olmalıdır, ya da həmin qurum bu məlumatlara reaksiya vermelidir. Hesab edirəm ki, belə bir məsələ varsa, aidiyəti qurumlar tərəfindən reaksiya veriləcək".

Azərbaycan Beynəlxalq Universitetinin sabiq rektoru Elşad Abdullayev tərəfindən Milli Məclisin deputati Güllər Əhmədova ilə bağlı təhlükəsizliyinə mətbuat verildi. Deputat üzvü partiyadan və Milli Məclisden bu görünü-

Digər tərəfdən, həmin materialı Elşad Abdullayev kimi negativ insanların qeyri-qanunu, dolayı yollarla həkimiyət orqanlarına yol tapmaq və "monsb" qazanmaq istəyinin baş tutmamasının, habelə dövlət orqanlarının belə hallara qarşı olmaq münasibatının göstəricisidir. Həkimiyət bu tipli hallara münasibəti ondan ibarətdir ki, eyri yollarla vəzifə almaq və yaxud seçkili orqanlar təmsil olunmaq isteyen insanların niyyəti baş tutmayıb, tətbur, tətburuyaq və belələr gecət comiyət qarşısında ifşa olunacaqlar.

Mən şübhə etmirəm ki, müvafiq orqanlar internetdə yayılan bu materiallara eləqədar olaraq lazımi tədbirlər görcəklər".

"Elşad Abdullayev sentəbrin 19-da mətbuat üçün geniş bəyannamə yayıb". Bu sözlər isə APA-ya açıqlamasında hazırda fəaliyyəti dayandırılmış Azərbaycan Beynəlxalq Universitetinin Strasburqda yaşayış rektoru Elşad Abdullayevin vəkilidir. Adil İsmayılov deyib. A. İsmayılov müvəkkili tərəfindən yayılan bayatda bütün məsələlərə aydınlıq götirildiyini qeyd edib: "Elşad Abdullayev bayatda bu emmələri nə üçün etdiyiini açıqlayıb. Həmçinin onda Güllər Əhmədova ilə bağlı video görüntünün olduğunu da bildirib".

Hakim Növbəti prosesi okt-

dövlət qayğısı çərçivəsində verilib. Yazında bildirilib ki, bu qanun-suzluğun aradan qaldırılmaması dövlətin humanizm siyasetinə qarşı çıxmır demekdir.

Sentyabrın 6-də Ağa Laçınlıya mərhum sair ailesinin hüquqlarını Vüqar Tahirzadə müdafiə edib. Ağa Laçınlıya fərdi evin tikintisi üçün Badamdar qəsəbəsində torpaq sahibi rəsədə. Səbail Rayon İcra Həkimiyətinin sabiq başçısı Rüstəm Məmmədovun qardaşı Büləy Məmmədov 1995-ci il martın 15-də anası Büləy Məmmədovun adına verdiyi 885 sayılı sərəncamı əsasında zəbt edilib.

Hakim Növbəti prosesi okt-

2012-ci il sentyabrın 5-də rəs-

mətəvələr qəzeti "Azərbaycan"da

bu hadisənin kəskin pisləyin yazi-

şəhərin vaxınlığında 22 yaşlı

Omran Şabaan və onun 3 tanışının

oğurlayıqları.

Omran Şabaan keçən il Müümmer Qəddafini yaxalayan silahlı qruplaşmanın üzvü olub və hemin vaxt Liviya liderinin yanında cəkdirdiyi fotosu dünənən aparıcı KIV-lərində de yayılıb.

Müxaliflərin əlinə keçən Müümmer Qəddaf həmin gün de öldürülüb.

Omran Şabaan oğurlayı-

da məqsədi de Liviya liderinin

deyriləməsi və öldürüləməsi

göre qisas almaq olub.

Liviya Milli Konqresinin rəhbəri Məhəmməd el-Maqrifin apardığı da-

nışlıq nəticəsində 50 gün eoir

saxlanıldıqdan sonra Omran Şabaan və 2 təməz azadlıqla buraxı-

lıb. Dördüncü şəxs isə hələ də

əsirliklədir. İşgəncələrə məruz

qalan Omran Şabaan azadlığı çı-

xıdından sonra Fransaya müalicə

almağa yollanıb. Lakin müalicə nə-

ticə verməyib və o, həyatını itirib.

Sentyabrın 25-də Omran Şabaan-

ın casidə özəl təyyarə ilə anadan

olduğu Misra təhərinə gətirilib.

Liviya Milli Kongresi Omran

Şabaan şəhəd adlandırılaraq və bir

qəhrəman kimi definisi təskil edib.

Omran Şabaanın tabutu Liviya

bayraqı ilə bəzədilib, şəhər stadi-

nuna gotirilib. Onur defni mərasim-

ində minlərlə şəhər sakini iştirak-

edib. Liviya hökuməti Omran

Şabaan oğurlayılanlılarının ya-

xalanmasına barədə göstərmiş

həkimlərə müraciət etdilər.

Ekspertlər hesab edirlər ki,

Omran Şabaan ölümü Liviya

yeni həkimiyəti tənyarlıları ha-

lə de Müümmer Qəddafı sadıq

etməmiş dəstələrdən birinin rəh-

beri olmuş Omran Şabaanın qarda-

şı Valid şəxson qardaşının qisa-

simi alacağına andı.

Qeyd edək ki, Ben-Valid şə-

hərino sərençamlarında avtomat,

qumbaraatan və artilleriya qurğu-

ları olan Müümmer Qəddafı tə-

rəfədarları nezarət edir. Liviya hö-

kuməti hələ ki, bu şəhərdə həkimiyəti elə keçirmək gündən

deyil. Ekspertlər hesab edirlər ki,

Omran Şabaan ölümü Liviya

yeni həkimiyəti tənyarlıları ha-

lə de Müümmer Qəddafı sadıq

etməmiş dəstələrdən birinin rəh-

beri olmuş Omran Şabaanın qarda-

şı Valid şəxson qardaşının qisa-

simi alacağına andı.

Qeyd edək ki, Ben-Valid şə-

hərino sərençamlarında avtomat,

qumbaraatan və artilleriya qurğu-

ları olan Müümmer Qəddafı tə-

rəfədarları nezarət edir. Liviya hö-

kuməti hələ ki, bu şəhərdə həkimiyəti elə keçirmək gündən

deyil. Ekspertlər hesab edirlər ki,

Omran Şabaan ölümü Liviya

yeni həkimiyəti tənyarlıları ha-

lə de Müümmer Qəddafı sadıq

etməmiş dəstələrdən birinin rəh-

beri olmuş Omran Şabaanın qarda-

şı Valid şəxson qardaşının qisa-

simi alacağına andı.

Qeyd edək ki, Ben-Valid şə-

hərino sərençamlarında avtomat,

qumbaraatan və artilleriya qurğu-

ları olan Müümmer Qəddafı tə-

rəfədarları nezarət edir. Liviya hö-

kuməti hələ ki, bu şəhərdə həkimiyəti elə keçirmək gündən

deyil. Ekspertlər hesab edirlər ki,

Omran Şabaan ölümü Liviya

yeni həkimiyəti tənyarlıları ha-

lə de Müümmer Q

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyevanın Rusiya mətbuatında məqaləsi çıxıb

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, "Baku" beynəlxalq jurnalının baş redaktoru, Rusyanın Azərbaycanlı Gənclər Təşkilatının (RAGT) sədri və IDEA kampiyasının banisi Leyla Əliyevanın Rusyanın "Rossiyskaya qazeta" qəzətində məqaləsi dərc edilib. Fondanın qəzətimizə verilən məlumatda görə, yazaşı özəməzin xaricdə səmərəli mədəni siyasetindən və Azərbaycanın Rusiyada apardığı icimai diplomatiyanın müsbət nəticələrindən söz açılıb. "Azərbaycan-Rusya: müvəffəqiyətin effektiv formulu. İctimai diplomatiya ikitərəfli münasibətlərə təkan verir" adlı məqalədə Rusiya-Azərbaycan oməkdaşlığının inkişafının əsas mərhələləri, Azərbaycanın və icimai qeyri-kommersiya təşkilatı olan Heydər Əliyev Fondunun həyata keçirdiyi humanitar siyaset təhlil edilib: "SSRİ XX əsrin 80-90-cı illərinin gəvənşəndən irimiqyaslı hadisələrin və proseslərin mərkəzindən cərvelmişdi. Sosialist sistemindən cökənəndən və Sovet İttifaqının dağılmışından sonra 15 yeni dövlətinə tələb etdiyi müstəqillik və suverenlik kifayət qədər uzun müddət sisəsi, iqtisadi və mədəni problemlərlərin sinəgə çəkilib. Lakin o xoasdə ki dövlət — Azərbaycan və Rusiya tarixən təsəkkül tapmış əlaqələri hifz edərək genişləndirib, xalqlarımızın başlıca maraqları osasında qarşılıqlı faydalı strateji oməkdaşlığını və humanitar mübadilənin yeni formulunu yaradılar. Bizim nəsil əqəmiliq ənənələrin kökündən daşıldı, idealların şüurə şəkilində məhə edildiyi onillik bir dövr yaşayıb. Dağıdılan, qədim zamanlardan həm Rusiya, həm də Azərbaycan tərəfindən desteklənən mədəniyyət, humanizm və dözmüllük kimini əbədi mənəvi ümumbaşarı dayırlar. Mütəsər dövrün çağırışlarına vahid yanaşmaları və cavabları da elə möhər həmin platformda formallaşdırmaq lazımdır. Nümunə kimini qarşılıqlı fealiyyətin yeni perspektivi formatını — Rusiya və Azərbaycan prezidentlərinin himayəsi ilə keçirilən Bakı Beynəlxalq Humanitar Forumunu qeyd etmək lazımdır".

Yazısında qədim zamanlardan yüksək toleranlığı ilə məşhur olan Azərbaycandakı əlverişli vəziyyətinə söz açan müəllifi 2004-cü ildə Fondun yaradıldığı ilk günlərdən qarşıya xeyriyyəciliyə dəstək təşkilatının hifz edilməsinə görə müsliyiyətli bələdçilər: "Bu da həmin istiqamətdə konkret tədbirlər görülməsi zerurəti nəzərdə tutur. İqamətgahı Azərbaycanın paytaxtında yerləşən Otraf Mühitin Mühafizəsi üzrə Beynəlxalq Diaqo Təşəbbüsü (IDEA) qısa müddət ərzində gənclərin mərafətindən təsəbbüs ilə çıxış etdirməyə nail olduq. Bu gün bən, yeniyən dövlətlər əməkdaşlığında mədəni əlaqələrin, mələtlərə rəsədli vətəndaşlıqlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın məqsədi Azərbaycan mədəniyyətini təhlili etmək, tariximizi tanıtmaq, Rusiyada yaşayış Azərbaycan vətəndaşlarına dəstək göstərmək, yaxşı təhsil almaq, onların Rusiya cəmiyyətyetinə təsəbbüs etməyə çalışır. RAGT Azərbaycanın hüdüdlərindən kənardır. Təşkilatın mə

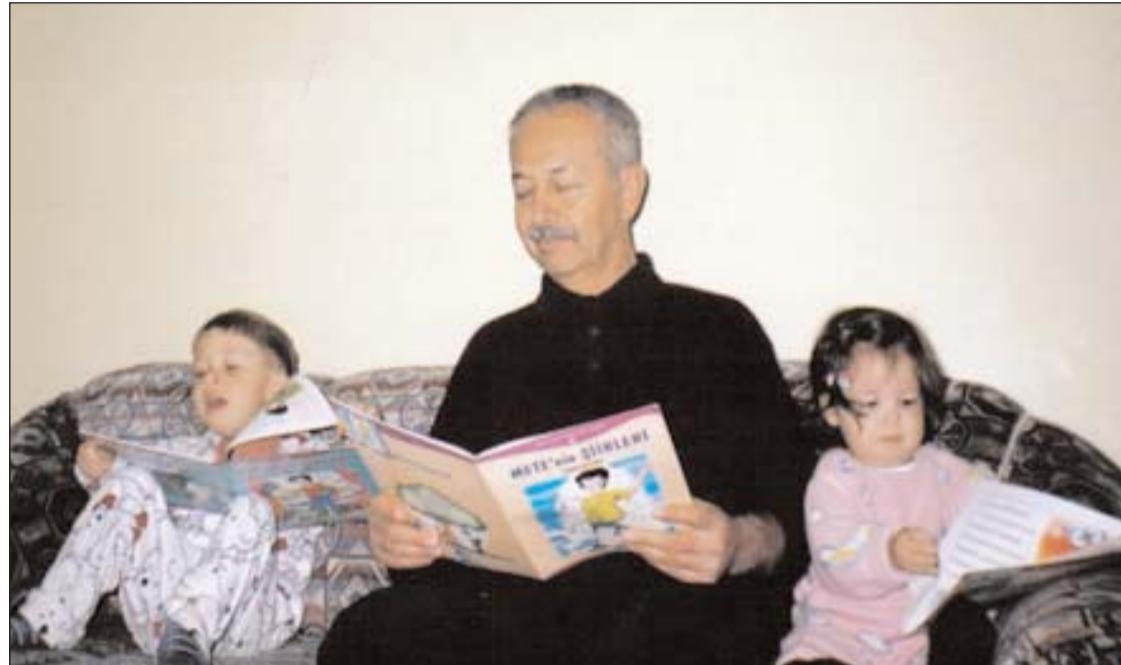
Yazıçı Hasan Kallimci: “Söz adamını uca tutmaq baxımından Azərbaycan digər türk dövlətlərindən irəlidədir”

Bugündən 2700 və Azərbaycanın böyük ədibi Mirzə Fətəli Axundzadənin 200 illik yubiley tədbirlərində iştirak etmək üçün bir qrup türkiyeli qonaq Avrasiya Yazarlar Birliyinin xətti ilə ölkəmizdə səfərdə olub. Nümayəndə heyətinə daxil olan qələm adamlarından biri, Türkiyənin məşhur uşaq ədəbiyyatı yaradıcılarından yazıçı Hasan Kallimci də Şəkidə keçirilən silsile tədbirlərdə iştirak edib.

H. Kallimci 1949-cu ildə Sarayköydə dünyaya gəlib. Müəllim ixtisasına yiyələndikdən sonra Türkiyənin bir sıra bölgələrində müəllimlik edib, qardaş ölkənin müxtəlif mətbü orqanlarında müxbir olub, həmçinin bəzi dövlət işlərində də çalışıb. 1994-cü ildən təqaüdə çıxan H. Kallimci həmin vaxtdan etibarən mütəmadi olaraq uşaq ədəbiyyatı nümunələrini qələmə almağa başlayıb. Uşaq və yeniyetmələr, gənclər üçün 100-dən artıq bədii əsərin, həmçinin ibtidai sinif şagirdləri üçün dərslik və nağıl kitablarının müəllifi olan yazıçı uşaq yazarı olmaq arzusunun haradan qaynaqlığından söhbət açıb: "Mən hələ gənc yaşlarımdan gördüm ki, bizim uşaqlar kiçik vaxtlarından Avropa nağıllarını, avropalı yazıçıların əsərlərini oxuyurlar: "Robinzon Kruzo", "Don Kixot", "Qırmızı papaq" və sairə. Əlbəttə uşaqlarımızin, yeniyetmələrimizn dünya ədəbiyyatı nümunələri ilə tanış olmaları vacibdir. Lakin bir yazdım. "Metenin ağacı", "Qoz ağacındaki yel ləncək", "Düşünmə otağı", "Metenin şeirləri" "Yeni bir gün", "Balaca analar", "Sevimli dostlar", "Nənə xatun", "Çinar ağacı", "Sehirlər heybə", "Döyüşü kim qazanacaq", "Keçəllə səyahət", "Dünya sizlərə əmanət", "Kiçik ovçu" "Sehrli durbin", "Qayadakı qurd" və digər bəkimi kitablarım ən müxtəlif mövzuları əhatədir. Türkiyə hökuməti də bu addımı yüksək qiymətləndirib, məktəblərdə əsərlərim uşaqlara tövsiyə olunur. Ölkənin demək olar ki, əksər böyük kitabxanalarında var, uşaqlar onları alış oxuyurlar. İndi çox sevinirəm, illər əvvəl arzuladığım fikirlərimi həyata keçirmişəm. İndi türk balaları xarici ədəbiyyatla yanaşı türkük böyük tarixini, mədəniyyətini, dünyagörüşünü özündə ehtiva edən əsərlərə tanış olma imkanı qazanıblar. Bu işlərimi gələcəkdə davam etdirmək niyyətindəyəm".

mülələri ne təmiz olnaları vacibdir. Lakin bir türk övladı əvvəlcə öz milli keçmişinə bələd olmalıdır, öz tarixini, öz nağılini, öz dastanını, öz hekayəsini oxuyub sonra başqa xalqların əsərlərinə müraciət etməlidir. Dərinə varanda gördüm ki, bizim övladlarımız oxumaq üçün milli nağıllarımızı əslində tapmırlar, keçmiş-

mizi, soykökümüzü anladan hekayələr, öykülər az qala yox dərəcəsindədir. O zaman öz-özüm dedim ki, Hasan, bütün bunları eləmək səni başlıca vəzifən olmalıdır. Müəllimlik etdiyi balalarımıza milli ruhumuzu tərənnüm edə əsərlər, nağıllar yazmalısan. Beləcə, onlar kitabım ərsəyə geldi. İlkər ərzində yorulmaq nə olduğunu bilmədən uşaq və yeniyetmələr üçün roman, dastan, hekayə, nağıl, mənzum əsərlər yazdım. “Metenin ağacı”, “Qoz ağacındaki yel ləncək”, “Düşünmə otağı”, “Metenin şeirləri”, “Yeni bir gün”, “Balaca analar”, “Sevimli dostlar”, “Nənə xatun”, “Çinar ağacı”, “Şehirli heybə”, “Döyüşü kim qazanacaq”, “Keçəllə səya hət”, “Dünya sizlərə əmanət”, “Kiçik ovçu” “Şehrli durbin”, “Qayadakı qurd” və digər bə kimi kitablarım ən müxtəlif mövzuları əhatə edir. Türkiyə hökuməti də bu addımı yüksək qiymətləndirib, məktəblərdə əsərlərim uşaqlara tövsiyə olunur. Ölkənin demək olar ki, əksər böyük kitabxanalarında var, uşaqlar onları alıxuyurlar. İndi çox sevinirəm, illər əvvəl arzu ladiğim fikirlərimi həyata keçirmişəm. İlk türk balaları xarici ədəbiyyatla yanaşı türkük böyük tarixini, mədəniyyətini, dünyagörüşünü özündə ehtiva edən əsərlərə tanış olma imkanı qazanıblar. Bu işlərimi gələcəkdə davam etdirmək niyyətindəyəm”.

dər sevindim və riqqətə gəldim ki, təyyarədən düşəndən sonra bu gözəl torpağı əyilib öpmüşəm. Azərbaycanın sovetlər dönməndə yaşadığını uzun illər ərzində bu ölkəni yalnız xəyallarımda canlandırmışım. Bilirdik ki, Azərbaycanda dili, dini bir qardaşlarımıza yaşayır, lakin mövcud rejim səbəbindən onlara əlimiz çatmir, səsimiz yetmir. Bu da bizi çox üzürdü. Ona görə də Azərbaycanın müstəqillik qazanmasına ən azı sizin qədər sevinmişik. Təəssüf ki, indi yə qədər Azərbaycana gəlmək fürsətim olmayıb. Ancaq düşünürəm ki, bundan sonra da Allah buraya-ikinci vətənimizə gəlmək imkanını

bizə nəsib edəcək. Avrasiya Yazarlar Birliyinin təşkilatçılığı ilə səfər çərçivəsində Şəkidə Mirzə Fətəli Axundzadənin 200 illik yubileyi münasibətilə keçirilən tədbirlərdə oldum. Dövlətiniz tərəfindən çox böyük peşəkarlıqla, nizamlı şəkildə böyük yazıçının xatırşasınə gözəl tədbirlər təşkil olunub. O tədbirlər iştirak elədikcə bir şeyə daha da əmin oldum ki, Azərbaycanda şairə, yazıçıya, bir sözlə, qələm əhlinə böyük hörmət, izzət, qayğı var. Azərbaycan dövləti, xalqı yazarlara az qala müqəddəs insan kimi yanaşır, onlara böyük dəyər verir. Azərbaycanın hər tərəfində, Bakıda ədiblərə qoyulan hey-

көллөр, хатирелринө өбөдилөşdirөн abidөлөр, keçirilən silsilə tədbirlər dediklərimə bariz sübutdur. Söz adamını uca tutmaq baxımından Azərbaycan digər türk dövlətlərinən, o cümlədən də Türkiyədən irəlidədir. Bu məni çox təsirləndirdi. Yazarını uca tutan bir dövlət mütləq gec-tez inkişafın ən yüksək pilləsinə qədəm qoyacaq. Buna ürəkdən inanıram”.

H. Kallimci Azərbaycan təbiətinə heyran olduğunu söhbətində xüsusi vurğulayıb: “Şəkiyə elə valeh oldum ki, inanın, imkanım olsa, ailəmə birgə orada yaşamaq istərdim. Təbiətinin gözəlliyi, havasının təmizliyi, tarixi abidələri, tamamilə bir türk şəhəri olması, şirin ləhcəli insanların mehribanlığı dağlar qoynuna sıyrılmış Şəkini əbədi olaraq ürəyim həkk etdi. Mən Şəkiyə heyranam. İndiyədək hər baxımdan belə gözəl olan bir şəhər görməmişdim. Bakı da həmçinin. Çox güzel şəhərdir. Mən Parisdə olmuşam, vallah, Parisin sadəcə adı var. Bakını daha çox bəyəndim. Tarixi abidələri, gözəl parkları, fontanları, şairlərə ucaldığı heykəlləri ilə Bakı könlümdə özünəməxsus yer tutur. Bircə bütün böyük şəhərlərə xas olan nəqliyyat problemi də aradan qaldırılsa, yaxşı olar. Dəniz mənzərəsinə görə Bakı mənə İzmiri xatırlatdı. Şəhərinizdə böyük inkişaf prosesi gedir. Gələcəkdə Bakının Avropanın bir çox şəhərlərini gözəlliyyinə, tərəqqisinə görə qabaqlayacağına inanıram”.

Yazıcı gələcəkdə kitablarının Azərbaycanda tərcümə olunaraq uşaq və yeniyetmələr arasında yayılması arzusunda olduğunu da diqqətə catdırıb.

Sevinc MÜRVƏTQIZİ

Şamil VƏLİYEV,
filologiya elmləri doktoru,
professor

Tarixən zəngin və qədim olan Azərbaycan ədəbiyyatının inkişafı prosesində nəsrin öz yeri var. XIX əsrdən etibarən formalasan milli nəs-

II Cələn etibarlı formalaşan inmə hissini nümayəndələri bir sıra yaradıcılıq özəllikləri ile maraq doğurur və inidiki müstəqillik illərində yeni ədəbi nəsil bunların sənət təcrübəsinə daha çox əsaslanmağı vacib bilir. Bu sıradə müsair ədəbi axtarış xüsusiyyətləri ilə fərqlənən Yunus Oğuzun əsərləri Azərbaycan nəşrinin diqqətəlayiq nümunələridir. Çox yaxşı haldır ki, çağdaş nəşr axtarışlarında Yunus Oğuz klassik yaradıcılıq texnologiyasından bəhrələnir yeni bədii tendensiyaların ifadəsinə meydan açır. Onun romanlarına nəzərən demək olar ki, nəşr bizi tarixə təhlilçi, tənqidçi münasibət göstərməyə sövq edir. Tarixən biz türklər ekoiv, mənəməlik iddiasında olmuşuq. Biz həm də dünyani özünə vətən, millətini insan sayan bir etnosuq. Bu baxımdan da tariximizi öyrənməyə nəşr çox kömək edib. 1960-cılar adətən öz dövründən yazar, sadə, adi adamların həyat hadisələri üzərində bədii düşüncələrinə meydan açır, tarixə epizodik vanasmaları ilə həl qoymadan azadlığını əlindən alır, əsirə, köləyə, qula çevirir. Müharibələr dövründə azadlığı ən çox əlindən alınan isə dinc sakinlər olur. Zorən, məcburən azadlığı əlindən alınmasın deyə onlar ya köçküñə, qaçqına çevrilir, ya da buna zamanı və imkanı çatmadıqda əsir həyatı yaşamağa məhkum olur ("Zirvəyə doğru", s.276). Yunus Oğuzun müəllif mövqeyi tarixi qəhrəmanlarına sevgisi ilə seçilir, onların xarakterik xüsusiyyətləri və fərqlərini, psixoloji yaşam özəlliklərini, zaman haqqındaki fəlsəfi düşüncələrini, insan haqqındaki mühabkimələrini özünün müəllif mövqeyi ilə vəhdətdə ifadə edir. Ənənəvi müsbət və mənfi qəhrəman bölgüsündən intina edən yazıçı obrazın daxili-mənəvi təmizliyi və xarakter bütövlüyü prinsipindən irəli gələn tələblərlə deyir:

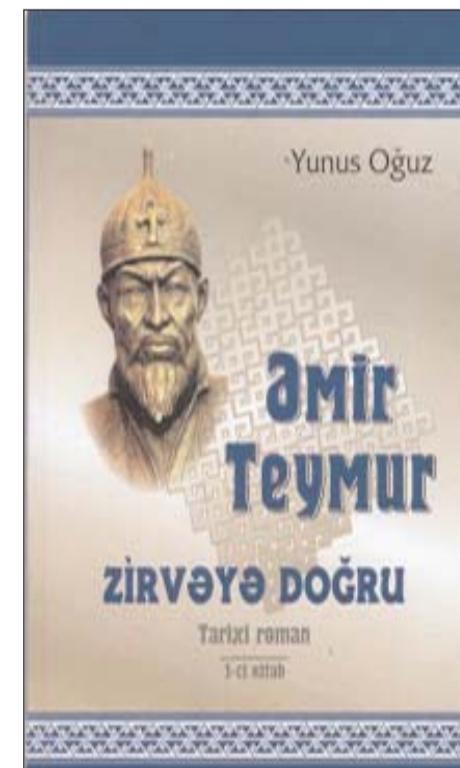
açılı, tarixə épizodik yaňlaşmaları ilə maraq doğururdular. Dədə Qorqud, Koroğlu, Nəsimi, Atabəy Məhəmməd Cahan Pəhləvan, Şah İsmayıł Xətai, Əmir Teymur, Nizami, Nadir şah, Fətəli xan, Məhəmməd Füzuli, Seyid Əzim Şirvani, Mirzə Ələkbər Sabir, Nəriman Nərimanov kimi onlarla tarixi şəxsiyyətin obrazını eks etdirən əsərlərdə bunu görmək mümkündür. Amma indiki müstəqillik dövründə tarixə konseptual qayıdış iddiyasında-yıq, zaman və məkanımızın verdiyi imkanlar isə yetərincədir. Bunun nəticəsidir ki, Şah Abbas, Əmir Teymur, Şah Təhmasib, Nadir Şah, Bəmanqılınc və sair haqqında yeni əsər-

manqımlı o sən haqqında yox olsaların şahidiyik. Çox istedadlı yazıçılarımız bu gün nəşrlə məşğul olurlar. Ancaq mən tarixə tənqidin münasibət göstərmək iddiasını ona görə vurğulayıram ki, tarixi təkcə təsvir yox, həm də təhlil edən, tənqid edən, bizim üçün nəğdləşdirən Yunus Oğuzun yaradıcılıq üslubu fərqlənir və seçilir. O tarixi hadisələrin və yaşam təcrübəsinin bədii ümumiləşdirməsinə mühüm əhəmiyyət verir, tarixin fəlsəfi dərkinə meyl edir, ötən illərin ictimai dəyərini mövcud gerçəkliliklə əlaqələndirməyə çalışır, onlara ümumxalq mövqeyindən qiymət verməyə səy göstərir. Yaziçının azadlıq haqqında düşüncələri buna misaldır. O, deyir: "Azadlığın şirinliyini əsir düşənlər, əsarətdə yaşayanlar daha yaxşı bilir. Onlar həmişə daha böyük bir arzu ilə yaşayırlar; quru çörək yesinlər, su içsinlər, ancaq əsarətdə olmasınlar. Bir insanın daxili azadlığı o biri insanın azadlığının sərhədinə qədər uzanır. Bu sərhədə çatanda ya da yanmalı, ya da onun azadlığını əzib keçməlidir. Dinc vaxtı bu azadlığı qanunlar qoruyur. Qanunlar insan azadlığının əzilməsinin qarşısını alır, bir insanın azadlığı o biri insanın azadlığı üstündə qurulmur. Ancaq mübarizə

Yazıcı tarixə, tarixdəki insan və hadisələrə aludə deyil. Lakin tarixdən kənardakılara da məftun deyil. O tarix və onun xronologiyadan kənar həqiqətlərinə də aydınlıq getirdiyinə görədir ki, özündə tarixi, tarixdə özünü görməyi bacarır və beləliklə də, bizdən öncəkilərin hiss və duyğuları, həyat uğrunda mübarizələri, ictimai düşüncələri haqqında dolğun məlumat verə bilir. Burada bir məqamı da ayrıca vurgulamaq lazımdır ki, Yunus Oğuzun romanlarında, o cümlədən də "Zirvəyə doğru" və "Dünyanın hakimi"ndə insanın mənəvi aləmində, ideallarında, arzu və düşüncələrində hər şeydən və hər kəsdən yüksəkdə uca Tanrı-Allahdır. Sovet dövrü Azərbaycan romanlarının qəhrəmanlarından fərqli olaraq burada seçilənlər də, adı insanlar da, Allah qarşısında ali dəyərlərə münasibətdə məsuliyyət daşıyır. Bu mənada Yunus Oğuzun mülahizələri diqqət çəkir: "... Şübə insanın içini dağıdır, düşüncəsini korşaldır, hər kəsi özündən itələyir, tək-tənha və aciz vəziyyətdə saxlayır. Şübə olan yerdə sədaqət və etibar olmur. Orduların dağında bilmədiyini şübhə dağıdır.

Şübə qorxuya çevrilir. Qorxu isə mütilik yaradır. Şübə dağıdıcıdırsa, qorxu daxili səssizliyin həyəcanı, təşvişidir. Heç nədən qorxusu olmayan

Dəyişən zamanda dəyişməyən həqiqətlər romanı

The image shows the front cover of a book titled "Amir Teymur Zirvəyə Doğru" by Yunus Oğuz. The cover is primarily light brown with a geometric pattern. At the top right, it says "Yunus Oğuz". Below that is a portrait of a man with a beard, wearing a traditional helmet with a cross, identified as Amir Teymur. To the right of the portrait, the title "Amir Teymur" is written in large, bold, blue letters. Below the portrait, the subtitle "Zirvəyə Doğru" is also in blue. At the bottom left, it says "Tarixi roman" and "1-ci kitab".

tərəkkür tipologiyasını aydınlaşdırmağa səbəb olur, yaziçini tarixin fəlsəfi dərkində irs-varislik əlaqələrini qoruyan, yalnız onda müasirlilik deyil, həm də tarixin "dad və tamını" arayan müdrik filosof təbitəni təqdimə geniş meydən açır. O hər hansı bir tarixi hadisə, minarə, şəxsiyyət, kitab, yol, çay, ağac, millət, heyvan, əşya, silah və sair haqqında düşüncələrində, yaxud da mətnin poetik ritmi və təhkiyəsində ötən dövrlərin yaştıllarını canlandırmışsa yanaşı özünün yaradıcı şəxsiyyət tipi ilə də maraq doğurur, hadisələrin axarında, qaynar

vacib bilir. Ona görə də sovet dövrünün tarixi romanlarında, o cümlədən Çingiz xan, Batı xan, Əmir Teymur haqqındaki əsərlərdə özünü qabarıq göstərən sxematizm və ideologiya təsirindən kənardə dayana bilir. Yunus Oğuzun yaratdığı Əmir Teymur obradının monumentallığı onun şuarçılığında, sərkərdə kimi gücündə, qabiliyyətində deyil, onun daxili —psixoloji yaşıntılarda, mənəvi mühakimələrində, ifzani düşüncələrində, islam dəyərlərinə sadıqlıyində, sabaha, özündən sonra gələnlərin taleyinə bağlı qayğılarındanadır. Tacir Ağababanın dili ilə Əmir Teymurun şəxsiyyətini təqdim edən yazılıcı deyir:

dəki monotonluğunu, təqlidçiliyi, epi-qonçuluğu, süni və saxta hissiyat mənzərələrini, aşırı pafos və şuarçılığı, obrazlardakı sxematizmi, ideyabəddi düşüncədəki qeyri-müəyyənliyi və sairi çağdaş ictimai və milli-mədəni ehtiyaclar mövqeyindən tənqid edənlərimiz yalnız imtina etməklə məhdudlaşmışdır, onlar həm də müasir mənəvi-əxlaqi və sosial-siyasi tələblərimizə, intellektual hazırlığımıza cavab verən çoxsaylı əsərlərin janrından və həcmindən asılı olmayaraq qiymətini verir, onları tənqid və təhlil edir. Deyilən tələbləri, ictimai-mədəni ehtiyaclarımızı ödəmək baxımından Yunus Oğuzun həm bəddi

“Tacir köks ötdürdü.

— Yəni ki, Əmir Teymur ona tabe olmayanlara qarşı çox qəddardır. Tabe olmadınsa, axırına çıxmayaq qədər rahatlıq tapmayacaq. Bu zaman onun üzünü görməsən yaxşıdır. Hər yan dağılardır, hər yan yandırılar. Mərhəmətlidir, ona görə ki, əfv edə bilir. Ən qatı düşmən də onun qarşısında diz çök-dükədə, günahını boynuna aldıqda, sohvini etiraf etdikdə onu bağışlayır, var-dövlətini əlindən tamam almir. Xəsisidir, ona görə ki, bir quruşunun da qədrini bilir, hamisının hesabatını aparır. Boşuna para xərcləməz. Özü istəməsə, heç kimə heç nə verməz. Bütün tutduğu yerlərin haqq-hesab dəftərini özü yoxlayır. Səxavətlidir, ona görə ki, yiğdiğini müəyyən işlərə, məscidlərin tikilməsinə, bəxşislərin verilməsinə xərcləyir. Güclüdür, ona görə ki, məglubedilməz ordusu var. Onun ordusu onun yumruğu kimi bir şeydir. İstəyəndə hamisini birdən yumur, hamisini birdən açır. Orduda elə qaydalar qoyub ki, hətta təzə gələn döyüşü də onun əmrini sözsüz yerinə yetirir- ölümə getmək olsa belə. Gücü həm də onun başındadır. Çıxılmaz vəziyyətlərdə onun başı o qədər dəqiqliklə işleyir ki, təəccüb etməyə bilmirsən. Zəifdir ona görə ki, o təkdir. Məvrannəhrdə onu əvəzləyəcək insan, başqa bir əmir yoxdur. Yaxınlarına, ətrafına böyük sevgisi var. Onların başına bir iş gələndə üzülür, bir neçə gün özüne gələ bilmir. Nifrati böyük dərəcədə ümumiyyətliyi təsdiq edir.

İmadeddin Tulus Oğuzun həm bədil əsərləri-romanları, həm də elmi-nəzəri araşdırmları diqqətəlayiqdir. Çağdaş Azərbaycan nasırı ləri içərisində tarix duymu ilə maraq doğuran Yunus Oğuz rəsmi tarixdən gizli qalan, onun kölgəsində gizlənən fakt və hadisələrə nə qədər böyük həvəs göstərsə də, salnamələrin xronologiyasını da pozmur, tarixin dumanları arasında baş verən hadisələri canlandırmış zövqünü oxucusuna təqdim edir. Bu baxımdan etnopsixoloji yaddaş enerjisine arxalanan yazıçıının tarixi fakt və hadisələrə, həqiqətlərə “can vermə”, onları yenidən milli düşüncə və yaşam müstəvisinə qaytarma üsulları cazibədardır. Əmir Teymurun yalnız fateh deyil, həm də “islamin hamısı”, haqq və ədalət tərəfdarı kimi təqdim olunması deyilənləri təsdiqləyir. Yazıçının təqdimatında bunu aydın görmək mümkündür. O bildirir ki, “Teymurun qoşununda qeydiyyat işləri çox dəqiq aparılırdı. Hətta qeydiyyat vərəqini itirdikdə və ya əsgər öldürüldükdə belə onun şəxsi eşyaları və topladığı qənimət mənimsənilmir, ailəsinə çatdırılırdı. Ortanın qənimət payından saxlangah işçilərinə və keşikçilərinə ən yüksək məvacib veriliirdi. Bu məvacib onların rüşvət almasına və ya kimisə aldatmasına ehtiyac saxlamır, onlarda qalib qoşunun tərkibində olmağa, qənimət toplamaga da həvəs oyatmırı. Vaxtilə dolandırıcılıq hallarına görə çox bileyklər kəsilmiş, çox başlar üslənmişdilər.”

dür, ona görə ki, sevdiyi iş, onun qoyduğu qaydalar pozulanda bağışlamır, hətta ən yaxını olsa belə. Onun sevgisi ilə nifrəti arasında ipək pərdə qədər məsafə mövcuddur... (“Zirvəyə doğru”, səh.337)

Azərbaycan müstəqillik qazananadan bəri ədəbi-bədii axtarışla bağlı müxtəlif ziddiyətli fikirlər söylənməkdədir. Ədəbi-nəzəri və tənqidçi fikri incələyənlər bunu daha aydın görür və vaxtaşırı münasibət bildirirlər. Lakin nə qədər çox fikirlik və ziddiyətli mülahizələr ortada olsa da, bu bir faktdır ki, Azərbaycanda ədəbi proses inkişaf etməkdə özünün yenilikləri ilə maraq doğurmaqdadır. Bu mənənda Azərbaycan ədəbi prosesin-üzülmüşdü.

Qoşunda nizam-intizamı qoruyan sərt və ədalətli qaydalarla yanaşı təbliğat işi də hər zaman diqqətdə idi və buna məsul olan çıxışçılar da vardı. Onlar tez-tez əsgər yiğnaqlarına, ton-qalüstü toplantılara dəvət edilir, orada yürüşlərin ibratımız cəhətləri, Əmirin ədaləti və tələbkarlığı, həlak olmuş qəhrəmanlar və həm də qanun-qaydaların pozulmasına görə verilmiş cəzalar barəsində söhbətlər edirdilər. Bu söhbətlərin çoxu artıq o qədər dəyişilmiş, əlavələr edilmişdi ki, tamam başqa bir əhvalat yaranmışdı. Bəzilərinə hətta Əmirin özü də maraqla qulaq asındı. (“Zirvəyə doğru”, s.243-244).

Cakromo Puççini ilə yeni görüş

AZƏRBAYCAN DÖVLƏT AKADEMİK OPERA VƏ BALET TEATRINDA YENİ TAMAŞA

Zemfira SƏFƏROVA,
AMEA-nın müxbir üzvü, professor,
Əməkdar elm xadimi

Dahi bəstəkar Üzeyir Hacıbəylinin doğum gününü, sentyabrın 18-ni xalqımız her il müsəvər bayramı kimi qeyd edir. Bu il de hemin gündən başlayaraq IV Üzeyir Hacıbəyli Beynəlxalq Müsiqi Festivalı çərçivəsində teatr və konsertlərdən yarlıdır. Bu məqədə IV Üzeyir Hacıbəyli Beynəlxalq Müsiqi Festivalı çərçivəsində 22 sentyabrda Azərbaycan Dövlət Akademik Opera və Balet teatlarında, böyük italyan bəstəkarı, müsicidə "verizm" adı ilə məşhur olan coreyanın görkəmli nümayəndəsi, Cakromo Puççininin (1858-1924) "Canni Skikki" adlı operasının tamaşası haqqındadır.

Məlumdur ki, Cakromo Puççini dəyərlə 12 operanın müəllifidir. Onlardan "Manon Lesko" (1893), "Bohème" (1896), "Toska" (1900), "Madam Batterfly" (Cio-Cio-San, 1904) dənşərli operalar sırasındadır. Biziñ teatr bu operalardan bəzilərinə müraciət edib öz səhnəsində tamaşaşa qoymuşdur. Bəstəkarın "Canni Skikki" operası isə onun birperdeli üç operasından sonuncusudur, daha çox uğur qazanmışdır. Bu komik operanın ilk ifası Niu-Yorkda 14 dekabr 1918-ci ildə baş vermişdir. Bəstəkarın son operası məşhur "Turandot" operasıdır ki, tamaşası Puççininin ölümündən sonra olmuşdur.

"Canni Skikki" operası italyali Cakromo Forzanonun librettosu əsasında yazılmışdır. Deyilənə görə librettoda təsvir olunan hadisə həyətətə bas vermişdir. Bu hadisə İtalyanın Florensiya şəhərində 1299-cu ildə vəqəf olmuşdur.

Görünür, Dante firldaqçı, dələduz,

şəhər Skikkini şəxşən yaxşı tanıymış ki, onu cəhennəmin səkkizinci dairəsində, müxtəlif saxtakarların, dələduzlarının, firldaqçılarının arasında yerləşirdi.

Opera zəngin zadegan Buzoa Donatiniñ yataq otaqında baş veren səhər ilə başlayır. Ele bütün opera bu otaqda vəqe olur. Səhəninən derinliyində yuxarıdan aşağıya qədər böyük pəncərə diqqəti cəlb edir. Pəncərədən Florensiyada məşhur olan Arnolfo qalası görünür. Bu qala Palazzo Vekkionun, Florensiyada Palazzo della Sinoriya adı ilə məşhur sarayın davamıdır, onu tamamlayırlar. Bu sarayın memarı məşhur Arnolfo di Cambogidur. (sarayın gözəlliyyinə Florensiyada olduğum zaman mən de heyran olmuşum).

Mərqlisi odur ki, bu saray İtaliyada ədalət, haqq, doğruluq, düzgünlük rəmzi, timsali kimi məşhurdur. Bəstəkarın, rejsissorun, rossaman xüsusi olaraq bu sarayın görünüşünü vərisi, pəncərənin o biri təyində baş veren saxtakarlıq, yalan, firldaqçıqlığı qarşı bir təzad kimi səslenir.

Buoza Donatiniñ qohumları onun ölümündən guya kədərənərək vidalaşmağa toplaşmışlar. Lakin çox tez onlara mələk olur ki, Donati var-dövlətinə qohumlara deyil, kilsəyə və rahiblərə vəsiyyət etmişdir. Qohumları cənaza barədə unudraraq bütün evi ələk-vəlek edib vəsiyyəti axtarmağa başlayırlar. Qoca qarı toxəllişü almış Dzita tapılmış vəsiyyətnaməni oxuyur, qohumların canına vəlvələ düşür. Nə etməli? Bu vəziyyətdən çıxmək üçün onlar bacarıqlı firldaqçı, kənddən səhərə yeni golmış Canni Skikkini çağırırlar. Canni Skikki əzəməni və vəsiyyətnaməni gizlədir, özü ölümün yerinə uzanır, notariusu çağırıb yeni vəsiyyətnamə tərtib edir, ölünen səsi ilə həm notarius, həm həkimlə danişir. Bununla tamaşaşa gülməli effektələr alınır. Canni qohumlarına təşvir ki, heç kim Buozonun ölümündən xəbərdər olmasın, o halda saxtakarlıq, yalan, görə qanun əsasında onların qolları vurulacaq. Qohumlarda bu təşvirləri riayət edirlər. Lakin bılendə ki, aldanıblar, Canni Skikki özü Buozonun var-dövlətinə sahib çıxıb, o zaman qalmaqla başlanır, qohumlar Skikkinin üzərinə hücum edib onu saxtakar, yaramaz adlanırlar. Amma hər şey əbəsdir, Skikki artıq evin, var-dövlətin sahibidir. Qizi Lauretta və seviliyi Rinucco otaga girəndə onlara baxıb sevinir və tamaşacıları yaxınlaşraq onlara belə sözərlər müraciət edir: "Ağalar, Siz Buozonun var-dövlətin bundan yaxşı bələdçi bilər-dinim? Bu kələyimə gərə məni cohanomə göndərirler. Nə etməli? Dante ata sizin səyləndiyinizə görüb bizi bağışlayar. Siz də mən təmənən vəziyyətinən əsərən tərənnütünən vənəldi. Bir teatr Cakromo Puççini ilə yeniyən görüşlər və yeni uğurlu tamaşalar arzulayıraq.

Tamaşacıları böyük italyan bəstəkarı Cakromo Puççininin "Canni Skikki" komik operasını böyük maraqla dinlədilər və horarəlli alıqlarını həm olməz bəstəkarın, həm də tamaşanı əsərən tərənnütünən vənəldi. Bir teatr Cakromo Puççini ilə yeniyən görüşlər və yeni uğurlu tamaşalar arzulayıraq.

Bu maraqlı tamaşanın quruluşu rejis-

sor Nikolay Tretyakidir. (Ukraynadan qonağızzı). Operada hadisələrin əsasın bir otqaqda baş vermiş quruluşu rejissor üçün də müəyyən çətinliklər yaratılmışdır. Amma situasiyannı gərginliyi, komikliyi, müsəqin inkişafı bu mürəkkəbliyi aradan götürür. Konsertmester Məlahət İsmayılova və quruluşu rossam Vəsif Babayev öz vəzifələrini layiqinə yeriň yetirmişlər.

Tamaşanın müsəqin rəhbəri və dirijor Yalçın Adıgözəlovdur. Yeri gəlmisən istedadlı dirijorunu respublikanın xalq artisti adının mənəsibəti ilə təbrik edir, ona yeni uğurlar arzulayıraq. Bu mürəkkəb tamaşam, o, böyük bacarıq və sərişti ilə müşayiət etmişdir. Orkestr peşəkarcasına səsləndir.

Cakromo Puççini bu operanı yazarkən artıq çox məşhur operaların müəllifi idi. Onun yaradıcılığı üçün heyətən alınmış gərgin sujet, bacarıqla seçilmiş dramatik situasiyalar, adı, kasib insanların həyatının təsviri, səhnəni gözel bilməsi, sənətkar ustalığı xas idi. Puççininin müsəqisi üçün parlaq emosional gərginlik, təsireddi ariozolu melodik üslub xarakterdir. Puççininin xax olan sinkopali iniltili itonasiyalar bu operanın da partiturasını sırayet etmişdir. Bu cür müsəqini idarə etmək asan iş deyil, xüsusi hazırlıq, bacarıq, sərişti tələb olunur və dirijor Y. Adıgözəlov bunun öhdəsindən ustalıqla gəlmışdır.

Operada gözel səslərə malik ifaçılar təqdim edilmişdir. Onlardan Canni Skikkinin ifaçısı qonağızzı Anton Ferştantdən gözəl baritonə sahibdir. Onun ifasında həm komik notlar, həm də gərgin dramatik hissələr eyni bacarıqla ifa edildi. Laurretta, Cannininqizi, gözel soprano səsini malik Azərbaycanın əməkdar artisti İnarə Bayevənin ifasında xüsusi səs, mimiki, lirik səsləndi. Onun sevgilisi Rinnuqçonun ifaçısı (tenor, vokalçiların Bülbül adına III Beynəlxalq müsabiqələrin diplomantı) Fərid Əliyevin İnarə Bayevə ilə lirik duetləri tamaşaların alıqları ilə müşayiət olundu. Ümumiyyətə tamaşada gözel səslərə ansamblı təqdim edilmişdir. Onlardan Nella-Gülnaz İsmayılova (əməkdar artist), Səbinə Əsədova-Dzita (əməkdar artist), Fəridə Məmmədova (əməkdar artist, vokalçuların Bülbül adına III Beynəlxalq müsabiqənin laureati), Simon-Əkrəm Poladov (əməkdar artist), Notarius - Əli Əsgərov (Xalq artisti), Quçuo - Nizami Bağırov (Xalq artisti) və başqları.

Tamaşacıları böyük italyan bəstəkarı Cakromo Puççininin "Canni Skikki" komik operasını böyük maraqla dinlədilər və horarəlli alıqlarını həm olməz bəstəkarın, həm də tamaşanı əsərən tərənnütünən vənəldi. Bir teatr Cakromo Puççini ilə yeniyən görüşlər və yeni uğurlu tamaşalar arzulayıraq.

Payız elegiyası

Əriyib yarpaq-yarpaq
payızla sovrulmuşam,
Sarı xəzəl olmuşam.
Bürünüb gödökəmə
yetim bir dalğa kimi
sahidə qırılmışam.
Qəməndən yorulmuşam...
Üşüyorken əllerim
əllerindən xəbərsiz
olub mudur xəberin
ruhumun tələsindən?

Yoxsa köhne fikirtə
siyrləməşənən
Üreyimən sancılan
qarataşın kolu tek,
nəfəsimi germişən.

Yaralı ürəyimi
ayrınlıq cığırına
palaz kimi sərmisəm...

Bilmirəm həsrətini çəkdiyim
xeyalmdır,
səmisişən....

İllərin ortasında,
fossilərdə azışəm...

Toz basmış mektublarda,
şəkillərdə azışəm...

Əriyib bulud-bulud
gözərləmdən boşaldım,
Küləklərlə dalasdım,
tufanlarla yarıdım.

Kiciliq qum dənəsətik
Sohralara qarışdım...

Qurudum budaq-budaq
susuz ağaclar kimi,
Cürdüm yarpaq-yarpaq
vüsalına çatmışam...

Gel, bu qış yuxusundan
silkəle,
oyat məni,
yaz gəlib oyatmamış.....

Tənimram bu şəhəri

Tənimram bu şəhəri,
Bu şəhər mənim deyil.
Nə yolları,
nə döngəsi,

nə kükəsi həmin deyil.
Tənimram bu şəhərin

Ses küçünü, tixacını.

Tənimram sünü otun,
sünü güllün, ağacını.
Tənimram dilindəki
əcnəbilik həvəsini,

Tənimram qoxusunu,
tənimram nəfəsinə.

Tənimram bu şəhəri, —

gözərimi qinayıram.

Toxunuram torpağına, —

izlərimi qinayıram.

Axtarırıam gəydələndə
o balaca daxmamızu...

Səsleyirəm üzü cülli,

ayaqyalın, decəl qızı.

Hardasan, gel!..

Gəl oynayaq "Gizlənpaç",

"Bənövşə"ni!

Hardasan, ey uşaqlığım?

İtirmişəm burda seni.

Ay şirinsə uşaqlığım,

tənginəfəs uşaqlığım,

Dizi yara uşaqlığım,

göz qura uşaqlığım,

itdin hara uşaqlığım?..

getdin hara uşaqlığım?..

Alişa bilmirəm

Mən ki bu sevginin qışını sevdim,
Tozunu, qumunu, daşını sevdim.

Əyrisini sevdim, çəsumi sevdim,

Düzünlər alişa bilmirəm hələ.

Duymadım xoş səsini, xoş sədəsini.

Qəm, kəder doldurdu söz odasını.

Min kəra alsam da mən qadasını,

Nazına alişa bilmirəm hələ.

Əlimi uzatdım, dumana döndü.

Çiçəyin istədim, samana döndü.

İllərən susuru, dil açıb dindi,

Sözüne alişa bilmirəm hələ.

Qəlbimi sindirdi, qəlpəsin sevdim.

Kölgəyə çevrildi, kölgəsin sevdim.

Qohumun, simsarın, özgəsin sevdim,

Özünə alişa bilmirəm hələ.

Əlimi uzatdım, dumana döndü.

Çiçəyin istədim, samana döndü.

İllərən susuru, dil açıb dindi,

Sözüne alişa bilmirəm hələ.

Qəlbimi sindirdi, qəlpəsin sevdim.

Kölgəyə çevrildi, kölgəsin sevdim.

Qohumun, simsarın, özgəsin sevdim,

Özünə alişa bilmirəm hələ.

Qəlbimi sindirdi, qəlpəsin sevdim.

Kölgəyə çevrildi, kölgəsin sevdim.

Qohumun, simsarın, özgəsin sevdim,

Özünə alişa bilmirəm hələ.

Qəlbimi sindirdi, qəlpəsin sevdim.

Kölgəyə çevrildi, kölgəsin sevdim.

Qohumun, simsarın, özgəsin sevdim,

Özünə alişa bilmirəm hələ.

Qəlbimi sindirdi, qəlpəsin sevdim.

Kölgəyə çevrildi, kölgəsin sevdim.

Qohumun, simsarın, özgə

"Neftçi" və "Qəbələ"nin futbolçularına iki oyunluq cəza

Dünen AFFA İntizam Komitəsinin növbəti icasi keçirilib.

İK Premyer Liganın VI turunda baş verən hadisələrlə bağlı müvafiq qorarlar çıxarıb.

XXI Azərbaycan Premyer Liqasının texiro salılmış III turunun "Xəzər Lənkəran" — "Simurq" matçında "Simurq" klubunun 5, "Xəzər Lənkəran" klubunun 4 futbolçusu sarı vərəqə ilə cəzalandırıldı üçün hər iki klub min manat cərimə olundu.

XXI Azərbaycan Premyer Liqasının VI turunun AZAL — "İnter" matçında "İnter" klubunun 4 futbolçusu sarı vərəqə ilə cəzalandırıldı üçün klub min manat cərimə olundu.

"Sumqayıt" — "Neftçi" matçında hər iki klubunun 4 futbolçusu sarı vərəqə ilə cəzalandırıldı üçün klublar min manat cəza kəsilib.

Oyunun 90+1-ci dəqiqliğində "Neftçi" klubunun 28 nömrəli futbolcusu Emin Mehdiyev kobud oyuna görə birbaşa qızılırmış vərəqə alaraq meydandan kənarlaşdırıldıq üçün futbolcu 2 oyunluq cəza-

ləmib, klub 2 min manat cərimə olub.

"Qəbələ" — "Rəvan" matçının 72-ci dəqiqliğində Qəbələ klubunun 18 nömrəli futbolcusu Aleksandr Čertoqanov aqressiv oyuna görə birbaşa qızılırmış vərəqə alaraq meydandan kənarlaşdırıldıq üçün futbolcu 2 oyunluq cəza-

ləmib, klub 2 min manat cərimə olub.

VI turunun "Simurq" — "Kəpəz" matçında "Kəpəz" klubunun 5 futbolçusu sarı vərəqə ilə cəzalandırıldı üçün 1000 manat cərimələnilər. Oyunun 89-cu dəqiqliğində Gəncə klubunun 13 nömrəli futbolcusu Emin İmaməliyev əllə oyuna görə ikinci sarı vərəqə alaraq meydandan kənarlaşdırıldıq üçün futbolcu 1 oyunluq cəzalanıb, klubla 200 manat cəza verilib.

Matç 77-ci dəqiqliğində

"Neftçi" futbolçularını cəzalandırdı

"Neftçi"nın prezidenti Sadiq Sadıqovun tapşırığı ilə klubdaxili iclas keçirilib.

İclasda Premyer Liqanın VI turu çərçivəsində keçirilən "Sumqayıt" — "Neftçi" oyunundakı mögələbiyyətə görə məşqçilər korpusunun fikirləri dinişdirildi və bununa bağlı he-sabat alınıb. Bundan başqa işinə etinən yanaşan bezi futbolçular cəzalandırıldılar. "Oyunlarında olan qrafik sixlığı özünü birzə verir. Qrup mərhəlesində "Partizan"la oyun sonrası

yorğunluq ve bezi futbolçuların həddindən artıq özüne arxayılgı, rəqibi qiyimləndirməməsi özüni göstərdi".

Bu sözləri "Neftçi"nin baş məşqçisi Büyükağa Hacıyev klubunun resmi saytında açıqlamasında deyiib. B.Hacıyev komandasının istənilən rəqibə hörmətə yaranımlı olduğunu bildirib: "Futbolçular bir amili yaddan çıxarmamalı ki, kimliyindən asılı olma夸raq rəqibə hörmətə yanaşmalıdır. Öksinqo təqirdə onlar daha acı mağlubiyyyətə görə bütün mesuliyəti öz üzürüməmətənək və söz verirəm ki, oxşar hal bir daha təkarlanmayıcaq".

Ramiz Məmmədov: "Oyun üslubunda və heyətdə dəyişiklik olacaq"

"Qəbələ" klubunun baş məşqçisi Ramiz Məmmədovun Qol.AZ saytına müsahibəsi

— İlk önce yenidən bu vəzifəyə qaytmağınız münasibətlə sizi tövrik edirəm.

— Cox sağlam olun.

— İlk gündə hansı işləri görmək qararına goldunuz? Futbolçularla danışığınız olduğunu?

— Men artıq üç aydır ki, komandada yarlılıqda yaxşı tanıyorum. Hansı potensiala, hansı güce malik olduğundan da xəbərdaram. Sadəcə, onlara daha yaxından tanış olmaq hətta evlərənə belə getməyi planlaşdırıram. Futbolçuların hansı şəraitdə yaşadıqları ilə maraqlanacağam.

Komandadakı çatışmazlıqlar haqqda məlumat verə bilərsiniz?

— Bu haqda danışmaq istəməzdim. Çünkü bu, komandanın sırrıdır. Lakin bir şey daha qabarır gərsənir. Uşaqlarda hazırlı ruh düşkünlüyü var. Fikrime, onasas məsələləri aradan qaldırmadı. Qalan her şey qaydasına düşəcək. Komandanın sabiq baş məşqçisi Fatih Kavaklı və mövcəki məşqçi İbrahim Bakırı öz teşəkkürümüz bilidirəm. Onlar "Qəbələ" komandası üçün nə lazımdırsa ediblər.

Fatih Kavaklı istəfəyə göndərilməsi birmənaltı qarşılıqlı?

— Fatih Kavaklı menim iş yoldaşım olub. Ona görə də, bu barədə ümumiyyətə, danışmaq istəməzdim. Bir hemkarım kimi ona her zaman hörmətə yanaşmışam. Onun işindən mən də razı olmuşum. Ona tezliklə özüne yeri işi tapmasımı arzulayıram.

Ümumiyyətə, Fatih Kavaklıla münasibətləriniz necə olub?

— Mənim heç kimlə pis münasibətim yoxdur. Münasibətlərimiz oladır.

Yenidən "Qəbələ"nin baş məşqçisi olacağınızı gözlayırdınız?

— Xeyr. Bu tezliklə baş məşqçisi vəzifəsinə keçəcəyimə inanırıdim.

Bəs, təklif gələrkən dərhal razılıq verdiniz, yoxsa bir az düşünəmək istədiniz?

— Səmimi danışaq, dərhal razılıq verdim. Çünkü "Qəbələ" mənim ikinci evimdir.

Klub rəhbərliyi qarşısında hansı məqsədi qoydu?

— Bütün komandaları mögələm olmamışdır. "Sumqayıt" klubuna gəldiyim gündən onları daim yanımızda görmüşüm. Pis, yaxşı günümüzdə də bizi dostəkleyiblər. İnşallah "Bakı" ilə görüşdə sorğu nəticə qazanıb onları növbəti dəfə sevindirərik.

Komandan göndərəcəyiniz futbolçular olacaqmı?

— Xeyr. Hazırkı oyunçularımız cox seviyili və intizamlıdırlar. Onlara oturub danışmışaq, hər şeyə qane olan uşaqlardır. Oyun üslubunda və heyətdə ola bilsin ki, dəyişiklik olacaq.

Əli HƏYATI

"Cəlsi"də oğurluq

"Cəlsi"də oğurluq

İngiltərinin "Cəlsi" klubunun futbolçuları böyük bir sürprizlə karşılaşış.

"Daily Mail" in verdiği məlumatə görə, məsəq çıxan futbolçularla aid 6 pul kisasi və 9 cib telefonunun uğurlandığı məlum olub.

Oğurluq hadisəsindən sonra futbolçuların gərgin anları yaşadığı bildirilir. Artıq polis oğurluq bağlı araşdırmağa başlayıb. Oğurluğun komandanın daxilindən həyata keçirildiyi də istisna olunur.

Bu arada Avropa Superkubokun finalında hət-triklə yadda qalan "Atletiko" (Madrid) klubunun hücum-

çusunu Radamel Falcao-nun karyerasının İngiltərə Premier Liqasında davam etdirə biləcəyi haqda xəber yayılib.

"Cəlsi"nin sahibi Roman Abramoviç kolumbiyalı futbolçunun transferi üçün qarşılıyib. Tərəflər

"Atletiko"ya fantastik məbləğ teklif edib.

Rusiyalı iş adamı Falkaonun keçidiño 56 milyon avro (45 million funt-sterling) xərcləməye hazırlıdır.

Futbolçu da "Cəlsi"-nin toklifini müsbət qarşılıyib. Tərəflər

Mourinyo Məsut Özildən narazıdır

Madridin "Real" klubunda növbəti narazıq yaranıb.

"Marca"nın yaydığı xəbər görə, baş məşqçi Jozé Mourinyo komandanın toklifini müsbət imzalayıb.

"Futbol Ölüz üçün həyatdaqı ən vacib işi deyil" — deyə Mourinyo bildirib.

Materialları Anar Cəfərsəy hazırladı

Azərbaycan Respublikası Təhsil Nazirliyi Qərb Universiteti

2012-ci il üçün Universitetin fəlsəfə doktoru programı üzrə doktoranturasına və dissertanturaya aşağıdakı ixtisaslar üzrə qəbul elan edir.

I. Fəlsəfə doktoru programı üzrə:

№	İxtisaslar	İxtisasın şifri	Ödənişli əsaslarla		
			Cəmi	Əyani	Qiyyabi
1.	Dünya iqtisadiyyatı	5310.01	3	1	2
2.	Dünya ədəbiyyatı	5718.01	4	2	2
3.	Beynəlxalq münasibətlər	5901.01	4	1	3
4.	Sistemli analiz, idarəetmə və informasiya işlənməsi	3338.01	1	-	1

Azərbaycan Respublikası Nazirliyinin 129 Nö 01" iyul 2011-ci il tarixli qərarına uyğun olaraq Fəlsəfə doktoru programı üzrə doktoranturaya ali tohsili olan (ali tohsil pilləsinin magistratura soviyyosunu bitirən, yaxud tohsili ona bərabər tutulan mütaxassis) Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları müsbət əsasında qəbul olunurlar.

Fəlsəfə doktoru programı üzrə doktoranturada əyani tohsil müddəti 3 il, qiyabi tohsil müddəti 4 ildir.

Doktoranturaya qəbul olmaq istəyənlər ixtisas fənnindən, xərçin dildən və folsəfədən ali tohsil pilləsinin magistratura soviyyosu üçün qüvvədə olan tədris proqramları həcmində qəbul imtahanları verirlər.

Doktoranturaya sənədlər 17 sentyabr 2012-ci il tarixindən 16 oktyabr 2012-ci il tarixinə qədər qəbul edilir.

Qəbul imtahanları 22 oktyabr 2012-ci il tarixindən 21 noyabr 2012-ci il tarixinə keçiriləcək.

II. Fəlsəfə doktoru programı üzrə dissertantların təhkimolunma planı:

№	İxtisaslar	İxtisasın şifri	Ödənişli əsaslarla
1.	Dünya iqtisadiyyatı	5310.01	2
2.	Dünya ədəbiyyatı	5718.01	2
3.	Beynəlxalq münasibətlər	5901.01	2

Fəlsəfə doktoru üzrə doktoranturada dissertanthıq yolu ilə təhsil müddəti 4 ildir.

Doktoranturaya dissertanthıq yolu ilə təhsil almaq üçün aşağıdakı sənədlər təqdim edilir.

— orizə (doktoranturun fealiyyət göstərdiyi müəssisəsinin və yaxud təşkilatın rəhbəriniñ adına);

— kadrların şəxsi qeydiyyatı vərəqə;

— tərcüməyi-hal;

— iş yerindən xəsiyyətname;

— 2 ədəd fotoskil (3x4 sm ölçüdə);

— iş stajı olanlar üçün emek kitabçasından çıxarış;

— çap olunmuş elmi işlərin siyahısı və ya seçilmiş ixtisas üzrə referat;

— ali təhsil müəssisəsinin bitirmək haqqında diplomon müvafiq qaydada təsdiq edilmiş surəti (xarici ölkələrdə təhsil almış Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları üçün təhsil haqqında sənədlərin tanınması haqqında şəhadətnamə);

— şəxsiyyəti təsdiq edən sənədin surəti.

Təhsil haqqı müqavilə yolu ilə müəyyən edilir.

Ünvan: Bakı şəhəri, İstiglaliyyət küç. 27